

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านด้านการเมือง เรื่อง การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง : ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. เสนอตามรายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และตามวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่ม คน

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

๑. ควรเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้เกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง โดยเริ่มเรียนรู้จากที่บ้าน วัด และโรงเรียน รวมทั้งสื่อสารมวลชนให้เกิดประสิทธิภาพ
๒. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีการบูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา

๑. คนถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ ดังนั้น การปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้สัมฤทธิ์ผลจะต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานทางสังคม และพัฒนาคนให้มีความพร้อมในการแก้ไขปัญหาของประเทศ โดยการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
๒. ควรกำหนดเป้าหมายการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนมีทิศทางที่ชัดเจน
๓. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะต้องปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองที่พึงปรารถนาในบุคคล ๒ กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เกิดสำนึกความรับผิดชอบในการใช้สิทธิเลือกตั้งของตน และผู้ใช้อำนาจตามกฎหมายให้มีความโปร่งใส ไม่บิดเบือนข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม

๑. ควรเพิ่มเติมนิยามคำว่า “วัฒนธรรมทางการเมือง” ในมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ.
๒. การเขียนวัตถุประสงค์ในร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. ไม่ควรใช้วิธีการเขียนในรูปแบบพรรณนา แต่ควรใช้วิธีการเขียนในรูปแบบหัวข้อ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเข้าใจง่าย

๓. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขข้อความในมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. จาก “การกำหนดให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด” เป็น “การกำหนดให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยปราศจากการซื้อสิทธิขายเสียง” ซึ่งจะเป็นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านแล้วเข้าใจได้

๔. เนื่องจากคณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีอำนาจหน้าที่ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้สัมฤทธิ์ผล ดังนั้น คณะกรรมการฯ ควรเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปด้านการเมือง เรื่อง การสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยไม่ต้องพึ่งพาคณะกรรมการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

๕. เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารแล้ว จึงควรมีผู้แทนจากฝ่ายตุลาการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ฯ เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๖. ควรเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเกี่ยวกับการจัดทำและเสนอแผนงบประมาณของสำนัก ในมาตรา ๓๓ ของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ.

๗. เนื่องจากสำนักถือเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองซึ่งต่ำกว่าระดับกรม ดังนั้น ควรดำเนินการแก้ไขชื่อหน่วยงานจาก “สำนักเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” เป็น “สำนักงานเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” เพื่อเป็นการยกระดับส่วนราชการให้มีฐานะเทียบเท่ากรม

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต

๑. ควรสร้างกลไกให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนให้สัมฤทธิ์ผล

๒. ควรจัดให้มีโครงการหลักสูตรอบรมบุคลากรทางการเมืองทุกระดับ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรทางการเมืองเกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งโครงการหลักสูตรอบรมที่จัดขึ้นจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

ตามมาตรา ๑๙ ของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. กำหนดให้มีคณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย จำนวน ๑๘ คน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิถึง ๑๔ คน จึงอาจทำให้การขับเคลื่อนมีความล่าช้า และขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรปรับลดองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ โดยการลดจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เหลือเพียง ๘ คน ส่วนที่เหลือจำนวน ๖ คน ให้แต่งตั้งจากผู้แทนหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน

เช่น ผู้แทนสถาบันพระปกเกล้า ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกรมการปกครอง และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์

การดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับประชาชนในแต่ละกลุ่มวัย กลุ่มอาชีพ และมีหลักสูตรสำหรับการศึกษาในระบบ และหลักสูตรสำหรับศึกษานอกระบบ หรือหลักสูตรอื่นใด ตามแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย จะต้องมีความกระชับ ชัดเจน รวมทั้งมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดสังคมธรรมาธิปไตยอย่างแท้จริง นอกจากนี้ควรมีบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้วย

นายกิตติ กิตติโชควัฒนา

ควรสร้างกลไกภาครัฐให้มีความเข้มแข็ง ควบคู่กับการอบรมความรู้พื้นฐานด้านวินัยให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยมีสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และสื่อมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสื่อกลางเผยแพร่ความรู้ไปสู่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งคัดเลือกผู้นำของสถาบันทางศาสนา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้คนทำความดี โดยผู้นำที่มาเป็นตัวแทนนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติหรือมีหลักธรรมเป็นตัวชี้้นำให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติในการสร้างพลเมืองที่ดี รวมทั้งมีความประพฤติที่เหมาะสมและไม่ขัดต่อหลักศาสนาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม

นายกษิตีเดชนทัต เสกขุนทด

ควรสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เข้ามาเป็นส่วนหลักสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ดี โดยมีสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลและสภาพลเมืองในระดับจังหวัดที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มประชาชนซึ่งมีความต้องการที่จะพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนเองอย่างจริงจัง รวมทั้งควรนำข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มดังกล่าว มาประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายของภาครัฐต่อไป

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

ควรมีการแก้ไขคำว่า “ให้” ของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. มาตรา ๑๐ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕), มาตรา ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, และมาตรา ๑๘ ที่กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ จัดทำแผนการปฏิรูปที่กำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปด้านการเมือง เรื่อง การสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยใช้อำนาจภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะรัฐมนตรี รัฐสภา กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจขัดต่อหลักการบริหารระบบราชการของแต่ละส่วนราชการได้ จึงควรมีการใช้คำว่า “ประสาน” แทน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการได้อย่างถูกต้อง

นางฉวีลวดี บุรีกุล

๑. ควรมีการกระจายอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินลงไปในระดับล่างให้มากที่สุด เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้เกิดเป็นรูปธรรม

๒. การจัดตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้น อาจมีองค์ประกอบที่เน้นไปทางด้านวิชาการมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้กรรมการไม่สามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ และอาจขาดองค์ประกอบที่มาจากภาคเอกชนหรือภาคประชาชน เช่น ตัวแทนภาคประชาสังคม ทนายความเอกชน เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว จึงควรมีการพิจารณาถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง และมีกรรมการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ทำให้เข้าใจและสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมการ ๓